

X. évf. 10. szám
2010. október

TARTALOM

A BANKSZÖVETSÉG
INFORMÁCIÓI

Fodor György†

Búcsúzó egy régi
kedves kollégátólA Financial Markets
Committee
budapesti ülése

AKTUÁLIS

Részvénycserével
került
az Allianz Bank
az FHB tulajdonábaPROGRAMOK,
KONFERENCIÁKMerre tovább
bankszektor?NEMZETKÖZI
KITEKINTÉSMegkezdte üzleti
tevékenységét
az RBI

ELISMERÉSEK

Az ügyfelek
a Citibankra
szavaztak

NAGYÍTÓ

Multi-Pay
Cafeteria kártya

KI, MERRE?

Harmati László,
Köbli Gyula:
Társ-vezérigazgatók
az FHB-ban

KÖNYVJELZŐ

Stratégia
kimunkálása
válság idejénMágnások
lakberendezőjeMűvészettörténeti
csemege

IMPRESSZUM

A BANKSZÖVETSÉG INFORMÁCIÓI

Fodor György†
(1933–2010)2010. október 20-án, 77 esztendőskorában váratlanul elhunyt *Fodor György*, a Magyar Bankszövetség korábbi főtitkár-helyettese.

A bölcsész végzettségű, majd a közgazdaságtudományi egyetemen (MKKE) külügyi szakdiplomát szerzett diplomata angol, orosz, olasz és spanyol nyelven beszélt.

1957 és 1973 között a Minisztertanács titkárságának előadója; majd 1973-tól 1978 végéig a Külügyminisztérium I. osztályú titkára volt Rómában, egyidejűleg San Marinó-i és máltai főkonzul.

1983-tól 1988-ig ugyancsak a külügyi tárca kötelékében Spanyolországban dolgozik tudományos és kulturális ügyekért felelős külügyi tanácsosként, majd ismét visszatért a szakminisztériumba.

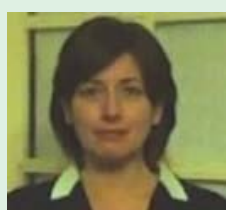
1989 áprilisától a nyugdíjazásáig, azután 2000 tavaszáig az MBSZ főtitkár-helyetteseként, végül némi ráadásképpen, egészen 2001 decemberéig – legfőképp a hazai és nemzetközi kapcsolatépítésben s a rendezvényszervezések ezernyi részletfeladatában –, összesen több mint 12 esztendőn át segítette a Magyar Bankszövetség munkáját.

Búcsúzó egy régi kedves kollégától – Fodor Gyuritól*A Bankszövetség 1989. tavaszi megalakításától több mint egy évtizedig főtitkár-helyettesként tagja volt az MBSZ munkaszervezetének. Igazi szakmája és hivatása a diplomácia, hiszen több évtizedet töltött el külügyi szolgálatban a minisztériumban és külföldön. Olaszországot és Spanyolországot szerette a legjobban. Kitűnően beszélte nyelvüket, ismerte történelmüket, de jelenüket is.**A Külügyben szerzett kapcsolatépítési gyakorlatot nagyon eredményesen hasznosította a Bankszövetség munkájában is, nemcsak a külföldi bankszövetségekkel, hanem az itthoni – számunkra fontos – szakmai grémiumokkal is.**Tudta és vallotta, hogy az egyre szélesebb körű kapcsolat, együttműködés teszi hatékonyá munkánkat.**Nemcsak kollégaként, hanem barátként is búcsúzó tőle. A Hernád utca és a Garai tér – az ő terepe – közel volt és hasonló az enyémhez, a Szív utcához és a Lövölde térhez. Az itt szerzett gyerekkori élmények és munkás szüleink példája több diploma, nyelvvizsga és előkelő beosztás után is meghatározta alapvető világlátásunkat. Nemegyszer hangsúlyozta, hogy az emberiséget és Magyarországot is csak a tisztességgel elvégzett munka és a becsületes életvitel teheti boldoggá.**Gyurinak talán a legnagyobb szerencséje Ági, a feleség. Igazi, okos, megértő társa volt az életben. Mindig nagy szeretettel beszélt róla, akárcsak leányáról.**Kifogyhatatlanul sok érdekes és vidám történetet mesélt diplomataéletéről úgy, ahogyan azt egy józan pesti polgár látta és érzékelte.**Fodor Gyuri váratlanul távozott. Mindnyájan halkabban kezdtünk beszélgetni, amikor megtudtuk. Csak néhány hónapja még az ismert életerős, aktív, jókedvű Gyurival találkoztunk. Így őrzöm meg, és így őriz meg a Bankszövetség kollektívája is emlékét.**Budapest, 2010. október 27.*

Pulai Miklós

A Financial Markets Committee budapesti ülése

Osváth Piroska

Az Európai Unió soros elnökségét megelőző félévben az Európai Bankföderáció befektetési szolgáltatásokkal foglalkozó bizottsága (Financial Markets Committee) rendre a következő elnökséget adó tagországban tartja ülését, ezért a bizottságot 2010. október 14–15.-én a Magyar Bankszövetség látta vendégül.

Az ülésen meghívottként *dr. Nátrán Roland*, a nemzetgazdasági tárca pénzügypolitikáért felelős, helyettes államtitkára adott tájékoztatást a magyar elnökségnek a tőkepiacokat és a befektetési szolgáltatásokat érintő szabályozási elképzeléseiről. A szakpolitikus elmondta, hogy a magyar elnökség értelemszerűen a belga elnökség által elkezdett munkát folytatja, fő célja a pénzügyi piacok stabilizálása és a szabályozási rések megszüntetése a bizottság javaslatai alapján.

Ezeket kell fontossági sorba rendezni, és lendületet adni a legsürgetőbb témáknak, amelyek közül a shortügyletekről és a CDS-ekről szóló rendelet, továbbá az OTC-derivatívákról szóló rendelet tervezetét emelte ki – megjegyezve, hogy a választott jogforrási (rendeleti) szint helyességét még sokan vitatják.

Az előbb említetteken kívül a következő tárgykörökben kell különböző szinteken megegyezésre eljutni:

- befektetővédelmi alapok,
- hiteminősítők,
- piacbefolyásolás,
- értékpapírjog,
- központi értéktárak,
- MiFID-felülvizsgálat.

Megállapítható tehát, hogy a tőkepiacok terén valóságos „szabályozási cunami” várható, amiképp az is, hogy a téma globális jellege miatt a magyar elnökségnek nemcsak az Európában, hanem az egész világban zajló folyamatokat is figyelemmel kell kísérnie, hiszen tipikusan határon és kontinenseken átnyúló szolgáltatásokról van szó. A bizottság tagjai nagyra értékelték Nátrán helyettes államtitkár úr nyitottságát, és kifejezték, hogy a jövőben is igényt tartanak a bizottság működési területét érintő konzultációra.

Az Európai Bankföderáció tőkepiaci bizottsága Budapesten
(Fotó: Pirkmayer Mária)

A második napot *dr. Patai Mihály* MBSZ-alelnök előadása nyitotta meg, aki tőzsdeelnöki minőségében is tájékoztatást adott a hazai pénz- és tőkepiac aktualitásairól, a bankszektor helyzetéről és a Magyarországon is tapasztalható általános – tényekkel nem megalapozott – bankellenes közhangulatról. Ismertette a hazai bankszektor struktúráját, tulajdonosi szerkezetét, és megerősítette, hogy a Magyarországon jelenlévő külföldi tulajdonú bankok hosszú távon gondolkodnak, és az őket érintő, súlyosan negatív – remélhetőleg kivételesnek tekinthető – intézkedések ellenére sem tervezik a kivonulást a magyar piacról.

Végezetül az Európai Bankföderáció titkársága adott tájékoztatást általában az uniós döntéshozatali mechanizmusról, konkrétan pedig a tőkepiacot érintő, folyamatban lévő jogalkotás állásáról. Ez az alapja a Financial Markets Committee aktuális munkatervének is, amelyben kiemelt szerepet kap a magyar uniós elnökséggel kialakított együttműködés.

Osváth Piroska
Magyar Bankszövetség

AKTUÁLIS

Húszesztendős stratégiai együttműködés az FHB Bankcsoport és az Allianz Csoport között Részvénycserével került az Allianz Bank az FHB tulajdonába

2010. október 1-jétől az FHB Jelzálogbank Nyrt. száz százalékos tulajdonjogot szerzett az Allianz Bank Zrt.-ben. Közismert, hogy a 2006-ban alapított Allianz Bank egyedüli részvényese eddig az Allianz Hungária Biztosító Zrt. volt. Tekintsük át a kronológiát és a tényeket!

Az FHB és a magyarországi Allianz Csoport együttműködése nem új keletű, hiszen az Allianz Biztosító 2003 novemberében szerzett tulajdont az FHB Jelzálogbankban; emellett régi gyakorlatként az FHB hitelkonstrukcióihoz Allianz-biztosítás kapcsolható. Az Allianz Bank idei adásvétele valójában részvénycserével, a hivatalos közlemény nyelvezete szerint „adásvétellel vegyes csereszerződéssel” történt meg a két fél között.

Az FHB Jelzálogbank először a tavaly áprilisi rendkívüli tájékoztatásában tette közzé: 2009. április 8-án stratégiai partnerségre vonatkozó *szándéknyilatkozatot* írt alá az Allianz Hungária Biztosítóval és az Allianz Bankkal arról, hogy az üzleti együttműködésük lehetséges szinergiáit kihasználva, a jövőben kölcsönösen növeljék az eredményességüket. A biztosító egyben kijelentette, hogy a jelzálogbankban fennálló, jelentős (csaknem 10%-os) tulajdonosi pozícióját középtávon is fenn kívánja tartani.

Az előkészítés sorozatos tárgyalásait követően az Allianz Hungária és az FHB Jelzálogbank vezetői 2010. július 2-án látták el kézjegyükkel a hosszú távú stratégiai együttműködésre és az

Allianz Bank átadására vonatkozó bilaterális *szereződést*. Az abban foglaltak szerint 20 esztendőre szóló (és az első 5 évben fel nem mondható) egyezséget kötött a két cégcsoport. Megállapodtak abban is, hogy a tranzakció lezárásáig egyik fél sem tájékoztatja a nyilvánosságot a szövetség és az üzlet további részleteiről. Ami a publikussá tett konkrétumokat illeti: az Allianz Bank – előzetesen 3,8 milliárd forintban meghatározott – vételárát az FHB 1 829 864 saját törzsrészcénnel, továbbá 1,1 milliárd forint készpénzzel kívánta kifizetni; emellett a két pénzügyi csoport *kizárólagosságot* vállalt egymás termékeinek értékesítésére az együttesen több mint 70 fiókkal rendelkező, országos hálózatban.

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2010. szeptember 22-én engedélyezte, hogy az FHB megszerezze az Allianz Bank teljes részvénycsomagját. Miután az FHB részesedése a bankszektor egészét tekintve, a lakossági hitelezésében 5% alatti volt, az Allianz Banké pedig az 1%-ot sem érte el, ezenkívül a lakossági betétállomány, a vállalati hitel- és betétállomány mindkettőjükénél 1% alatt maradt, a két szereplő piaci részesedésének összefonódása nem vetített előre semmilyen káros hatást a versenyszférában.

2010. szeptember 30-án a tranzakció lezárult, október elsejére az Allianz Bank valamennyi részvénye az FHB Nyrt. tulajdonába került. A két pénzügyi csoport hosszú távú stratégiai együttműködése ezzel megkezdődött; ekkortól

- az Allianz Hungária Biztosító is értékesíti az FHB banki, befektetési és életjáradéki termékeit;
- az FHB pedig a magyarországi Allianz Csoport biztosítási, nyugdíj- és egészségpénztári, illetve befektetési kínálatát.

Az Allianz Bank ellenértékéért kapott FHB-törzsrészcénnel az Allianz Hungária Biztosító részesedése az FHB Jelzálogbankban összességében mára meghaladja a 12%-ot (az FHB saját részvényeinek aránya ezzel a tranzakciót megelőző 2,94%-ról, vagyis 1 943 265 darabról 0,17%-ra,

113 401-re csökkent), illetve az általa alapított hitelintézet teljes részvénycsomagjának átruházásáért további 1,1 milliárd forint készpénzáttutalást is kapott. 2010. október 1-jétől az FHB Jelzálogbank Nyrt. tulajdonosi szerkezetében az *Allianz Hungária Biztosító* részvényhányada (az újabb 1 829 864 db „A” sorozatú törzsrészcénnel) 9,57%-ról 12,4137%-ra nőtt; míg az 5%-ot meghaladó részesedéssel rendelkező tulajdonosok pakettje az Allianz Hungária kivételével változatlan maradt. A BÉT augusztus 31-i adatai szerint a *VCP Finanz Holding Kft.* jelenleg 24,20% (15 970 000 db), az *A64 Vagyonkezelő Kft.* 16,28% (10 746 468 db), a *Silvermist Estate SA* 9,55 százaléknyi (6 303 545 db) FHB-részvényt birtokol.

Az FHB Jelzálogbank Nyrt. – a Tpt. szerinti kötelezettsége alapján – október 1-jén arról tájékoztatta a befektetőket, hogy az exkluzív megállapodás kialakítása és az Allianz Bank átvétele 2010. szeptember 30-ával – a felek szándékainak megfelelően – sikeresen befejeződött; a tranzakciót (a zárást megelőzően) a GVH mellett a PSZÁF is engedélyezte. A két pénzügyi csoport hosszú távú, 20 esztendőre szóló stratégiai együttműködése a banki és biztosítási konstrukciók/szolgáltatások jövőbeli bővítésének a kölcsönös megegyezés szerinti lehetőségére is kitér; egymás termékeinek értékesítésére pedig a korábbi tervnek megfelelően, mostantól mindkét csoport *kizárólagosságot* kötött ki. A megállapodás kulcsfontosságú elemeként az Allianz Hungária Biztosító középtávú kötelezettséget vállalt arra, hogy a következő 3 éven belül (a csoportján kívüli harmadik félnek) csak meghatározott korlátozások mellett értékesíti az FHB-s részvényeit; emellett az FHB és az Allianz védjegyeinek használatára vonatkozó szabályokról is megegyeztek.

Az Allianz Bank MSzSz szerinti mérlegfőösszege ez év augusztus végén meghaladta a 85,5 milliárd forintot, amelyből mintegy 48,2 milliárd forintot tettek ki az ügyfélhitelek; ebből a lakossági jelzáloghitelek csaknem 71%-kal részesedtek.

Az FHB Jelzálogbank Nyrt. IFRS szerinti konszolidált mérlegfőösszege 2010. június 30-án meghaladta a 829 milliárd forintot, abból mintegy 626 milliárdot tett ki a hitelállomány, s annak felét a lakossági jelzáloghitelek adták.

Amint az FHB Nyrt. rendkívüli tájékoztatása hangsúlyozta, az Allianz–FHB-együttműködés elsődleges célja, hogy a felek kihasználják a két csoport ügyfélkörében rejlő értékesítési és keresztértékesítési lehetőségeket, így a belső erőforrásaikat a lehető leghatékonyabban működtessék.

– y –

PROGRAMOK, KONFERENCIÁK

Évnyitó konferencia a Bankárképzőben

Merre tovább bankszektor? – Változó banki stratégiák és prioritások

A Nemzetközi Bankárképző Központ (Bankárképző) hagyományos évnyitó rendezvényét, amelynek a témája a magyar bankszektor jövője volt, 2010. október 10-én Király Júlia, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke, Papp Edit, az Erste Bank Hungary elnök-vezérigazgatója, Ócsi Béla, a Bankárképző vezérigazgató-helyettese, továbbá Klemencsics Márta, a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) főosztályvezetője és Nátrán Roland, a nemzetgazdasági tárca pénzügypolitikáért felelős, helyettes államtitkára részvételével rendezték meg az NBK székhelyén.

A jövőbeli potenciális pénzügyi válságok hatásainak és bekövetkezési valószínűségének csökkentése érdekében nemzetközi összefogás kezdődött, ennek következtében az európai bankoknak számos új szabálynak kell megfelelniük. Ezek egy részét már jóváhagyta az Európai Bizottság és az Európai Parlament, számos tervezet viszont még egyeztetés alatt áll. A stagnáló gazdasági környezet mellett tovább nehezítik a hazai bankok helyzetét az új hazai jogszabályok és a bankadó is. Vajon az új jogszabályok elérik a kívánt hatást, és nem vetik vissza túlzott mértékben a válságból való kilábalást? A válságot követően – devizahitelek nélkül – vajon ismét növekedni fog a magyar bankrendszer? Ezeket a kérdéseket fejtegették a konferencia résztvevői.

A rendezvényt *Marsi Erika*, a Bankárképző alelnöke nyitotta meg, majd *Papp Edit*, az Erste Bank Hungary elnök-vezérigazgatója foglalta össze a hazai bankrendszer jelenlegi helyzetéről és potenciális jövőjéről alkotott nézeteit. A magyar bankszektor a 2000-es évek elejétől egészen 2007-ig jelentős mértékben növekedett, ami elsősorban a hitelexpanzióknak volt köszönhető; 2007 után azonban a válság következtében megtorpant a növekedése. A válság kirobbanását követően a

nemzetközi szabályozási hullám Magyarországot is elérte. Ellentétben számos külföldi hitelintézettel, a magyar bankok likviditási- és tőkehelyzete stabilnak tekinthető, a problémát elsősorban a deviza (főként CHF) alapú jelzáloghitelek jelentik, így a hazai szabályozás is elsődlegesen erre összpontosított. Az első szabályozói reakciók a lakáshitelek feltételeit (Magatartási Kódex), valamint a devizahitelek visszaszorítását (a felelős hitelezésről szóló kormányrendelet) célozták meg; további szigorítást jelentett a kilakoltatási moratórium, majd a devizahitelezés teljes betiltása. A hitelezési feltételek szigorításán túl tovább nehezíti a magyar bankok helyzetét a bankadó, amelynek mértéke mintegy négyszerese a más európai országokban tervezett különadónak.

Jelenleg a magyar bankszektor stagnál: a forintkihelyezés alacsony mértékű (a válság előtti átlagos devizahitel-kihelyezés harmada), a nemteljesítő hitelek aránya növekszik, megnövekedtek a kockázati és likviditási költségek. Az elkövetkező két évben még kérdéses, képes-e növekedni a magyar bankszektor, azonban Papp Edit szerint 2012-től már fellendülés várható. Pozitívumként emelhető ki, hogy a magyar bankszektornak a GDP-hez viszonyított aránya a fejlettebb országok azonos mutatójánál jóval alacsonyabb, vagyis van még tere a bankszektor növekedésének, nemcsak méretben, hanem a hagyományos kereskedelmi banki termékek körében is.

A bankrendszer nemzetközi és hazai szabályozásáról tartott előadást *Király Júlia*, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke. A bankrendszer jövőjét az határozza meg, hogy ma hogyan szabályozzuk. Az állam kétféleképpen szabályozhat: egyrészt rugalmas szabályozóként hosszú távon ösztönözhet, másrészt rövid távon tilthat, büntethet is. A cél a két megközelítés közötti egyensúly kialakítása. Vannak pozitív példák is: az Egyesült Államokban a hitelkártyapiac még a válságban sem dőlt be, a pozitív adólista jó megoldásnak bizonyult, azonban hosszabb idő kellett a kialakításához. A Bázeli III. alapvetően ösztönző, hosszú távra tekintő szabályozásának a hatásai viszont még nem tisztázottak, amit jól mutat, hogy a különböző szervezetek által készített hatástanulmányok jelentősen eltérő becsléseket adnak a GDP-visszaesésre.

Magyarországon a devizahitelek felfutásának okai közé sorolhatók a megnövekedett államadósság, a magas infláció, a magas hitelkamatok és a kiélezett lakossági hitelverseny. Felmerülhet a kérdés, vajon miért nem akadályozták meg a devizahitelek felfutását; egy növekvő gazdaságban azonban, amikor egyre több család jut lakáshoz, ehhez hiányzik a politikai akarat. Jelenleg problémát jelent a devizahitelek magas aránya, amire nem létezik gyors megoldás, a devizahitelek átváltása súlyos következményekkel járna. A bajba került lakáshitelek megsegítésére szükséges lenne egy szociális hálót, szociális bérlakáspiacot kialakítani, amellyel a kilakoltatási moratóriumot meg lehetne szüntetni (ez ugyanis hosszú távon árt a jelzáloghitel-piacnak).

Az előadó elmondta, hogy a bankadó egy büntető adó, vagyis hosszabb távon inkább negatív kumulált hatása van. Rövid távú gondolkodás helyett a hosszú távra kellene helyezni a hangsúlyt: ösztönözni a felelős hitelezést, létrehozni egy pozitív adólistát, és élénkíteni a jelzálogpiacot.

A Bázeli III. szabályozás várható magyarországi hatásairól a Bankárképző által készített tanulmány eredményeit ismertette *Ócsi Béla*, az intézmény vezérigazgató-helyettese. A szabályozás főbb pillérei érintik a tőkeösszetételt, a tőkemegfelelési mutató definícióját, valamint tőkepufferek létrehozására és a likviditás megfelelő kezelésére irányulnak. A tanulmány feltételezése szerint az új szabályozás a gazdaságra a következőképpen hat: a szigorúbb tőkekövetelmények és likviditási tartalékok következtében a bankok hitelezési aktivitása csökken, ami visszafogja a gazdaság növekedését, s ezzel növeli a munkanélküliséget. Alapvetően elmondható, hogy a magyarországi bankok tőkehelyzete stabil, így bankszektorszinten a Bázeli III. nem jelent túl nagy terhet, azonban egyes bankok esetében okozhat problémákat.

A tanulmány több szcenárió mentén vizsgálta a szabályozás hatását, attól függően, hogy a bankok képesek-e külső forrásokat bevonni. Legrosszabb esetben (amennyiben a hitelintézetek nem jutnak külső forrásokhoz) a hitelezési aktivitás jelentősen, mintegy 7%-al csökken, a legjobb esetben minimális az új szabályok hatása. Ezen szcenáriók összevetése alapján a GDP kumulált várható növekedése mintegy 1,4 százalékponttal esik vissza, a munkanélküliség pedig 0,64 százalékponttal nő.

A Bázeli Bizottság 2010. szeptember 12-én magasabb tőkekövetelményeket hirdetett meg, ami normális gazdasági körülmények esetén 7–8,5–10,5 százalékos részvénytőke-, alapvető tőke- és szavatoló tőkekövetelményt jelent, túlzott hitelnövekedés esetén ezen felül még +2,5 százalékpontos tőkekövetelményt is előírhat a PSZÁF. A Bankárképző az új előírás alapján újrakalibrálta a makrogazdasági hatásokat, amelyek a kumulált GDP-növekedés esetén 0,5-1,9 százalékpontos növekedést, a munkanélküliségre pedig 0,23-0,84 százalékpontos növekedést gyakorolnak.

Klemencsics Márta, a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezetője összefoglalta a jelenlegi nemzetközi szabálytervezeteket. A G20 által elfogadott program három célkitűzése a transzparencia növelése, a szabályozatlan területek megszüntetése és a felügyelet megerősítése. A 2011-es magyar európai uniós elnökség munkatervében mintegy 18 dosszié szerepel, ami jelentős terhet ró a Nemzetgazdasági Minisztériumra. A tervezetek közül csak néhányat említve: OTC-derivatívák kereskedésének a központi elszámolóházakhoz kötése, egységes európai bankadó kialakítása, a CRD 4 véglegesítése, a MIFID módosítása, betétbiztosítási díj egységesítése stb.

Nátrán Roland, az NGM helyettes államtitkára az aktuális magyarországi kérdésekről tartott előadást. Amint elmondta, október közepén Magyarországra érkezik az IMF-delegáció, valamint az Európai Bizottság küldöttsége is, mivel Magyarország deficitjárás alatt áll. Napirenden van egy nemzeti eszközkezelő létrehozása is a bajba jutott devizahitelek megsegítésére, azonban itt még számos kérdés tisztázatlan: milyen keretek között jöjjön létre ez az intézmény, milyen segítséget nyújtson, a lakosság pontosan mely szegmense legyen a célcsoport? Egy képviselői indítvány nyomán napirendre került a magáncsőd intézménye is, ennek a bevezetése azonban jelenleg nagy erkölcsi kockázatot jelentene. A bankadó kizárólag költségvetési célt szolgál Magyarországon.

A konferencia kötetlen beszélgetéssel zárult, amely során az előadók és a résztvevők között aktív szakmai eszmecsere alakult ki.

Nemzetközi Bankárképző Központ

NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

Lezárult a vállalatgyűlési folyamat

Megkezdte üzleti tevékenységét a Raiffeisen Bank International

A Raiffeisen Bank International (RBI) 2010. október 11-én hivatalosan is megkezdte üzleti tevékenységét. Ez megerősíti a Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB), vagyis a Raiffeisen Bankcsoport legjelentősebb üzletrészének a piaci pozícióját, egyben egy jövőorientált átszervezési folyamat sikeres lezárását is jelzi. A Raiffeisen International Bank-Holding AG, azaz az RBI egyesülése az RZB-ből kivált, főbb üzleti területekkel a Bécsi Kereskedelmi Bíróság kereskedelmi nyilvántartásába történt bejegyzésével lépett hatályba – adta hírül a Raiffeisen Bank októberi sajtóközleménye.

Az RBI-ben közös fedél alá kerül minden olyan piac, amelyet korábban a Raiffeisen International és az RZB kezelt: az osztrák vállalati üzletág, a kiterjedt bankfiókhálózat, a kelet-közép-európai lízing-leányvállalatok, valamint az Ázsiában és a világ pénzügyi központjaiban működő, vállalati üzletágak is. Az RBI-t továbbra is az osztrák Raiffeisen Bankcsoport központi intézménye, az RZB Csoport irányítja. Az RZB megőrzi a nevét, továbbá az osztrák Raiffeisen Bankcsoport központi intézménye és a teljes RZB Csoport székhelye marad.

Az RBI közkezhányada 21,5 százalékot tesz ki, szemben a korábbi 27,2 százalékkal a Raiffeisen International esetében. Az RZB közvetett részesedése az RBI-ben hozzávetőleg 78,5 százalék. Az RBI továbbra is a Bécsi Tőzsdén jegyzett társaság. Az osztrák törvények értelmében az RBI mint vállalatfelvásárló szervezet egyetemleges utóda az RZB-ből kivált üzleti területeknek. Az ügyfelek szempontjából tehát az RBI-be átkerült üzleti kapcsolatok változtatás nélkül működnek tovább.

A Raiffeisen International és az RZB fő üzleti területeinek az egyesülése mellett számos érv szól. Ezek egyike, hogy az RBI így optimálisan juthat refinanszírozáshoz és tőkéhez, aminek a segítségével teljes mértékben kihasználhatja a közép-kelet-európai megújult gazdasági növekedés erejét. Az RBI – az egyesülés eredményeként – banki tevékenységre kapott működési engedélyt.

Ezenkívül az egyesülés révén egymást erősítik majd a Raiffeisen International dinamikus forgalmazói hálózata – amely 17 közép-kelet európai piacon hozzávetőlegesen 3000 fiókkal rendelkezik – és az RZB kiváló termékfejlesztési tapasztalatai, amelyeket a kereskedelmi ügyfeleknek, pénzügyintézeteknek és kormányoknak biztosított, magas szintű finanszírozás és a tőketermékek területén szerzett. Általánosabban fogalmazva: az egyesülés lehetővé teszi a források ésszerű reallokálását a KKE-piacokra – figyelembe véve a fenntartható növekedés szempontjait. Az RBI emellett tökéletesen pozícionált a jövőbeli növekedés szempontjából annak köszönhetően, hogy vezető bank a KKE-régióban, és a legerőteljesebb jelenléttel bíró osztrák bank Ázsia feltörekvő piacain.

(Az RBI új honlapján [<http://www.rbinternational.com>] részletes információk olvashatók a társaság üzleti szegmenseiről, a csoport nemzetközi hálózatáról, ugyanitt befektetőknek szánt információk is hozzáférhetők.)

ELISMERÉSEK

„Legjobb bank a globális pénzforgalmi szolgáltatások terén”

Az ügyfelek a Citibankra szavaztak

Az ügyfelek választása alapján a Citinek ítelték a „Legjobb bank a globális pénzforgalmi szolgáltatások terén” díjat az *Euromoney* 2010. évi pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó felmérésén. A hitelintézet első helyezést nyert többek között Közép- és Kelet-Európában, illetve Magyarországon is.

A Citi treasury és kereskedelemfinanszírozási üzletágát egymás után negyedszer választották világsőnek az *Euromoney* éves, pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó véleményfelmérésén. Amellett, hogy megszerezte az első helyet globálisan, még további négy régióban – közöttük Közép- és Kelet-Európában –, illetve 22 országban, többek között Magyarországon is első helyezést kapott az ügyfelek szavazatai alapján.

„A Citibank Magyarországnál nagy megtiszteltetésnek tartjuk, hogy a Euromoney pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló, idei felmérésében ilyen magas elismerést kaptunk ügyfeleitől. Nagyra értékeljük ügyfélkapcsolatainkat és ügyfeleink irántunk való bizalmát, amelyet most szavazataikkal is kifejeztek” – mondta Batara Sianturi, a Citibank Magyarország elnök-vezérigazgatója.

„Az Euromoney felmérése kivételes lehetőséget teremt ügyfeleink számára, hogy elmondhassák nekünk véleményüket arról, miként teljesítünk a versenytársainkhoz képest. Ez az, ami különösen értékesé teszi számunkra ezt a győzelmet – nyilatkozta Paul Simpson, a Citi treasury és kereskedelemfinanszírozási üzletágának globális vezetője, aki világszerte dolgozó, valamennyi kollégája nevében köszönetet mondott az ügyfeleknek, akik a szavazataikkal első helyre juttatták a Citit.

NAGYÍTÓ

Zsebre vágható juttatások

Multi-Pay Cafeteria kártya

A cafeteria keretében nyújtható juttatásokat eddig a munkáltatóknak külön kellett kezelniük, és a felhasználók számára sem volt egyszerű az utalványok beváltása. Ezen a gyakorlaton változtat a forradalmian új Multi-Pay rendszer. Mostantól elég egyetlen kártyát zsebre vágni ahhoz, hogy a cafeteria minden eleme a munkavállalók rendelkezésére álljon.

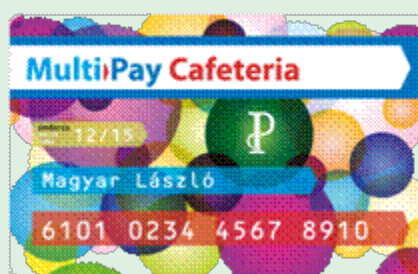
Dr. Timár György, a Multi-Pay Zrt. vezérigazgatója szerint a Multi-Pay Cafeteria kártya jelentősen átalakíthatja a jelenlegi rendszert. Véleménye szerint a szolgáltatás egyik fő erőssége a könnyű alkalmazásban rejlik: a szolgáltatás bármelyik hazai munkáltató, munkavállaló és beváltóhely számára elérhető lesz, szemben az eddigi megoldásokkal.

Az októberben kiadott sajtóközlemény szerint a Multi-Pay Cafeteria kártya különlegessége az az elszámolási rendszer is, amely lehetővé teszi, hogy a cafeteria egyes elemeit felhasználási cél szerint elkülönítve, külön alszámlákon vezessék. A fizetésnél a bankkártyáknál szokásoshoz

hasonló cafeteriakóddal lehet „előhívni” ezeket az alszámlákat. Minden egyes cafeteriaelemhez külön kód tartozik, amelyek a kártyán is szerepelnek.

A Multi-Pay Cafeteria kártyán 2011. januártól elérhető juttatások:

- Egészségpénztár
- Meleg étkeztetés
- Hideg étkeztetés
- Helyi közlekedési bérlet
- Internet
- Iskolakezdés

A rendszer a jövőben akár több tucat egyenleget is képes lesz kezelni.

A Multi-Pay egyenlegek saját autorizációs központban lesznek, de az elfogadóhelyről érkező hívások a Giro Bankkártya Zrt. (GBC) központjába érkeznek. A tranzakciók továbbításához ugyanakkor nem szükséges telepített terminál (POS). A fizetés internetes felületen, illetve telefon használatával is lehetséges.

A Multi-Pay Cafeteria kártya a **munkaadónak** költség- és időmegtakarítást is jelent az utalványokkal szemben: alkalmazásával egyszerűbbé válik az adminisztráció. A vállalatok a béren kívüli juttatásra szánt összeget havonta, egyetlen utalással juttatják el a Multi-Pay Zrt.-hez, így nincs több teendő az utalványok megrendelésével, kiosztásával vagy a lejárt utalványok cseréjével.

A **munkavállalóknak** a különféle, eddig sok helyet elfoglaló utalványok helyett mindössze egyetlen cafeteriakártyát kell pénztárcájukban hordaniuk. Ráadásul nem kell fejben tartaniuk, hogy mikor jár le az adott utalvány: az azon szereplő összeg a törvényben meghatározott ideig felhasználható. Külön előny, hogy míg az utalvány elvesztése esetén annak tulajdonosa elbúcsúzhat az adott összegtől, a cafeteriakártya – elvesztés vagy lopás esetén – letiltható és pótolható. Elkerülhető továbbá a kényeszerű „borravalózás”, a kártya használója csupán a pontos összeget egyenlíti ki.

Az új típusú kártya az **elfogadóhelyek** számára is előnyösebb, mint az utalványok: kevesebb a jutalék, és az utalványok beváltásának költsége (szállítás, sérült utalvány, stb.) is megspórolható. A Multi-Pay Cafeteria kártya adminisztrációja egyszerű, ezzel szemben az utalványokat nyilvántartani, számolni, tárolni és elszámolni is kell. Biztonságosabb, mint az utalványok. Fizetés esetén akár egy-két napon belül az elfogadóhely számlájára kerül a pénz az online elszámolási rendszernek köszönhetően.

A Cafeteria kártya költségeiről, éves díjáról szólva a vezérigazgatótól megtudtuk: „2011 januárjától a munkavállalóknak ingyen biztosítjuk a szolgáltatást, a munkáltatóknak, az elfogadó kereskedőknek és a szolgáltatóknak pedig közel 50%-s költség- és időmegtakarítást jelent a Multi-Pay rendszer.”

KI, MERRE?

Társ-vezérigazgatók az FHB-ban

Harmati László (40 esztendő – Baktalórántháza, 1969), 2010. október 22-étől az FHB Jelzálogbank Nyrt. üzleti vezérigazgatója.

Harmati László

A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem pénzügy szakán 1995-ben szerzett diplomát; közben a Leuveni Katolikus Egyetemen is tanult (Belgium, 1993). Angol nyelvismerettel rendelkezik.

Pályája elején, 1996–1998 között a Nemzetközi Bankárképző Központ (egyik) témavezetője, ahol banki tanácsadással foglalkozott.

1998–1999-ben a Pénzügyminisztériumban dolgozott, főként a vállalkozási és szabályozási főosztály vezetőjeként. Ez idő alatt, 1999 végéig a Magyar Export hitel Biztosító és az FHB igazgatóságának is tagja volt.

2000 januárjától 2002 nyaráig a Magyar Nemzeti Bank főosztályvezetője (Szabályozáspolitikai főosztály); 2002 júliusa óta az FHB Jelzálogbank üzleti vezérigazgató-helyettese és a társaság igazgatóságának tagja. 2006 decembere óta az FHB Kereskedelmi Bank Zrt. vezérigazgatói posztját is betölti.

2010 októberétől az FHB Jelzálogbank Nyrt. üzleti vezérigazgatója.

Köbli Gyula

Köbli Gyula (37 esztendő – Körmend, 1973) 2010. október 22-étől az FHB Jelzálogbank Nyrt. stratégiai és pénzügyi vezérigazgatója. 2008 novemberétől az FHB Jelzálogbank Nyrt. pénzügyi igazgatóságát irányító vezérigazgató-helyettese, az *E-hírlevél* 2008/12. számában részletesen bemutatjuk addigi pályafutását.

Az FHB Bankcsoporton belül 2009 márciusától az FHB Szolgáltató Zrt. felügyelőbizottságának elnöke; idén áprilistól pedig az FHB Jelzálogbank Nyrt. igazgatóságának is tagja.

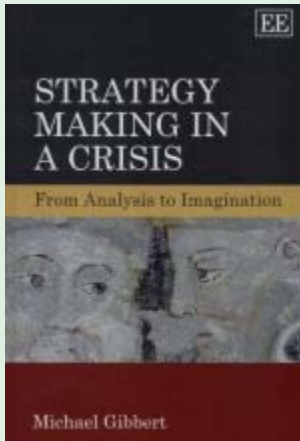
2010 októberétől az FHB Jelzálogbank Nyrt. stratégiai és pénzügyi vezérigazgatója.

Michael Gibbert**Stratégia kimunkálása válság idején**

Edward Elgar, 2010

Módfelett aktuális témát választott Gibbert. Nagyon úgy tűnik, hogy az egymást követő válságok mindaddig súlyosan ránehezednek a globális gazdaságra, amíg abban valamilyen gyökeresen új paradigma nem vergődik érvényre. Így pedig várhatóan a legjobb esetben is évtizedekig lesz létfontosságú tudás, hogy miként munkáljunk ki életképességet biztosító stratégiákat válság idejére. Addig csak tovább súlyosbodnak, s mind veszélyesebbé válnak azok a problémák, amelyek abból származnak, hogy a modern technológiák mindinkább kiszorítják az élők munkát – s legfőképpen az alacsonyan képzett s még inkább a képzetlen munkaerőt – a foglalkoztatásból, továbbá azok, amelyek forrása, hogy az évenkénti növekedés erőltetett hajszolása gyorsuló ütemben meríti ki az emberiség természeti erőforrásait. Ezért tehát nagyon kell tudni olyan stratégiákat alkotni, amelyek segítenek túlélni a válságot. Ehhez kínál a szerző – általa kidolgozott – új eszközt, módszertani segítséget, és az alkalmazásához sok okos, önmagában is hasznosan kamatoztatható gondolatot.

E kötete igen figyelemre méltó szakkönyv azoknak, akiket érdekel a témakör szakirodalmának alapos felsorakoztatása is. Gibbert a mondanivalójának megalapozásában és kifejtésében azt az akadémikus megközelítési módot követi, hogy a kiindulásait, megállapításait és következtetéseit összeveti más szerzőkével, s így e könyvében bőséggel alkalmaz hivatkozásokat és idézeteket. Túl azon, hogy ez a tárgyalásmód bizonyos értékrendben alapkövetelmény ahhoz, hogy műve kellőképpen tudományosnak számítsa, minden bizonnyal azért is teszi ezt, mert egyrészt egyetemi oktatóként fontos feladata, hogy a hallgatóit részoktassa a szakirodalom tanulmányozására, másrészt pedig e munkája jól érzékelhetően a 2002-es doktori disszertációjára támaszkodik ([Crafting strategy imaginatively – An integrated framework based on a single-embedded case study – Universität St. Gallen](#)).

S mielőtt még ez bárkit is elriasztana tőle, hangsúlyozzuk, hogy e műve nagyon sok, a stratégiaalkotáshoz hasznos gondolattal, megfontolással szolgál. Tény, hogy ha valakit főként az érdekli, hogy a gyakorlatban jól felhasználható tanácsokat, útmutatásokat merítsen belőle, annak számára a szakirodalom e felvonultatása kissé nehézkesebbé teszi az olvasását, de csak akkor, ha ez utóbbiakra is komoly figyelmet fordít.

Gibbert hangsúlyozza: a stratégiaalkotás a gazdasági környezetet tükrözi. Ameddig az általános gazdasági feltételek kedvezők, az erőforrások könnyen megszerezhetők, az értékesítés a terveknek megfelelően alakul és a részvényesek is nyugodtak, a stratégiaalkotás lényegében a nyilvánvaló rögzítése: egy belátható jövőé, amelyben a döntések eredménye kiszámítható. Válságban azonban az üzleti tájkép nem stabil, alakulása sem előre látható, az erőforrások szűkössé válnak, a fogyasztók eltűnnek, a részvényesek lázonganak, s ezzel nagyon is nehézé válik mind az irányítás, mind az előrelátás. Ahhoz, hogy megbirkózzunk a jelen és a jövő válságaival, sokat lehet tanulni annak mélyreható elemzéséből, hogyan alkottak sikeres stratégiákat korábbi válságok idején. Kutatásai arra a szilárd meggyőződésre vezették, hogy a probléma feltárása is, a megoldás is képzelőerőt igényel. Ha nemcsak egy előre látható jövő van, hanem számos, vagy egy sem, akkor a képzelőerő nélküli cég vagy nem képes meglátni a fényt az alagút végén, vagy összetéveszti azt a szembejövő vonatával. Magunk nem vállalkozunk annak megítélésére, mennyire megalapozott és helytálló a szerzőnek az itt előadott mondanivalója, amely a képzelőerő és a képzelet alkalmazását teszi a stratégiaalkotás alapjává. Kiemeljük viszont, hogy e művét a világ egyik legjobb gazdasági és pénzügyi szakkönyvkiadója (az Edward Elgar) ítélte megjelentetésre érdemesnek.

Úgy tűnik – emeli ki a szerző –, négy fő oka is van annak, hogy a képzelőerőnek a stratégiaalkotásban betöltött szerepét még mindig nem értik kielégítően. Ezek a következők (s a felsorolás önmagában is érzékelteti e mű erős elméleti irányultságát – *OP*): • A stratégiaalkotás fogalmainak kimunkálását láthatóan hátráltatja a stratégiai folyamatra, másrészt a stratégia tartalmára vonatkozó kutatások közötti integráció hiánya • A stratégiai folyamat kutatása küzdeni látszik azzal a kérdéssel, hogy a stratégiaalkotás folyamata hány lépést ölel fel • A stratégia tartalmának kutatását – úgy látszik – a fő alkotó elemeit átfogó integráció hiánya jellemzi. Ezek az elemek: a porteri ipargazdaságtani megközelítés, az erőforrás-alapú megközelítés és a viszonylag új „Dynamic Capability Approach” • A stratégiaalkotás kutatásának egészét akadályozni látszik a tapasztalati, a terepen végzett kutatások hiánya.

A problémakör elméleti és gyakorlati hátterének mérlegelése alapján e művében egy koncepcionális és szintúgy módszertani keretet ajánl ahhoz, hogy képzelőerőre támaszkodva alkossunk stratégiát válság idejére – ez a stratégiaalkotó mátrix. Amint hangsúlyozza, ez a keret kísérlet arra, hogy kitöltsük az ismert hiányokat a stratégiaalkotás jelenlegi elméleti vitáiban és üzleti gyakorlatában.

A tanulmány megmutatja, hogy a képzelőerőre támaszkodó stratégiaalkotás azokat a formális folyamatokat érinti, amelyek a vállalati és/vagy gazdasági egységi szinten megvalósítandó stratégia kimunkálásához vezetnek. A stratégiaalkotást ebben olyan folyamatnak tekintti, amely mind a csúc-, mind a középszintű menedzsmentet felöleli. Végezetül, és e tanulmány célkitűzésében a legfontosabbként, a stratégiaalkotást úgy kezeli, hogy az magában foglalja mind a stratégiai folyamatnak, mind a stratégia tartalmának a távlatait.

Az eddig vázoltak szerint épül fel a stratégiaalkotáshoz a szerző által javasolt keretnek a mátrixstruktúrája. Azt módszeresen és a belső elméleti egyöntetűség megtartásával vezeti le a stratégiakutatás két fő vonulatából, a stratégiai folyamatnak és a stratégiatartalomnak a kutatásából.

A mátrix egyik dimenzióját – amelyet a *három alaplépésnek* nevez – a folyamatkutatás adja. Ezeket mérlegelésként, megértésként és megvalósításként nevesíti. A másik dimenziót a tartalomkutatásból veszi – ezt a *három alapmozdítónak* (basic thrust) nevezi. Ezek: • az ipari szervezeti megközelítés: ezt egy folyamathoz hasonlítja, amelyet leíró képzeletnek (descriptive

imagination) nevez • az erőforrás-alapú megközelítés: ezt egy folyamathoz hasonlítja, amelyet kreatív képzeletnek (creative imagination) hívja • a „dynamic capability” megközelítés: az előzőek analógiájára ez a kihívó képzelet (challenging imagination). Ezeket nevezi a *három képzeletnek*. E két dimenzió összerendezésével alakul ki, háromszor hármas mátrixként a tanulmányban javasolt, elméleti keret.

A tanulmány nagy fejezetét teszi ki annak bemutatása, hogyan építi fel egyenként az előzőekben vázolt „három képzeletet” a bemutatott három lépésben. A következő nagy fejezet a gyakorlat próbáját adja. Sokatmondó címe „*A három képzelet a gyakorlatban*”, és benne Gibbert ezeket az integrált keretet alkotó tételeket vizsgálta egy vállalati esettanulmányon, hogy válaszokat kapjunk a következőkre: • Mi a „három képzelet” viszonylagos jelentősége a képzőerőre támaszkodó stratégiaalkotásban? • Mi abban a szerepe és jelentősége a lépések sorba rendezésének?

Amint utaltunk rá, s az itt vázoltakból is kiérződik, hogy az egész tanulmánynak igen erős elméleti irányultsága is van. Gibbert hangsúlyozza is, hogy ezzel ösztönzést akar adni a további kutatásokhoz. Azoknak viszont, akik a gazdasági élet terepén végzett, gyakorlati munkájukhoz keresnek szakmai segítséget, az „angyal” a részletekben rejlik: Gibbert gondolatmenetei, elemzései, következtetései tele vannak (ebben is) igen hasznos megállapításokkal, felvetésekkel, útmutatással. Fáradt órákra nem mindig könnyű olvasmány, viszont kifejezetten gyümölcsöző. A benne sorakozó tudnivalókból és tanulságokból összeáll a válságok túlélését szolgáló stratégiaalkotás alapjainak (nem is olyan kis) kátéja.

Dr. Osman Péter

Rostás Péter

Mágnások lakberendezője

A Friedrich Otto Schmidt Lakberendezőház története (1858–1918)

Geopen, 2010

„Ha majd először jobb székeken ülünk, akkor fogunk jobb emberekké is válni.”

„Az iparban megjelenő modern művészet osztálykérdés. Ez a döntő.”

„Öreg bútorok és fiatal idegességek – ez a modern.”

(Mottók a könyvből)

Több érdeklődési kör nézőpontjából is kiemelkedően érdekes ismeretanyaggal szolgáló mű Rostás Péter könyve, emellett pedig a több mint 700 képet tartalmazó illusztrációs anyagával a bútor- és az enteriőrművészet alkotásainak bámulatos, csodálatosan gazdag és sokszínű képtára. A szerzőnek nagyon erős szakmai alapja van ahhoz, hogy fölényes biztonsággal kezelje a témáját: művészettörténész, a cég történetét és tevékenységét dokumentáló archívum igen jelentős hányadát őrző Kiscelli Múzeum igazgatója, és bútorgyűjteményének kurátora. Könyve tanúsítja, hogy hibátlanul alapos kutatómunkát végzett a *Friedrich Otto Schmidt Lakberendezőház* történetének, valamint alkotó- és üzleti tevékenységének feltárásában, s így abban is biztosak lehetünk, hogy a kultúr-, művészet-, társadalom- és gazdaságtörténeti részletekben bővelkedő ismertetése szakmailag helytálló, hiteles áttekintést és információkat nyújt. Rostás utal rá, hogy azt a tudományos dolgozat igényével írta, s ez egyértelműen meg is mutatkozik az egész tárgyalásmódban. Alaposságát jelzi az is, hogy a jegyzetanyag 1164 tételből áll.

A könyvnek itt a gazdasági nézőpontú olvasatát emeljük ki, amely önmagában is igen figyelemre méltó. Amint olvasható, a cég az Osztrák–Magyar Monarchia egyik legjelentősebb enteriőr- és iparművészeti vállalkozása volt, s tevékenységének számottevő hányada kötődött Magyarországhoz is. Különösen érdekessé teszi, hogy a leírt időszakban, főként annak második felében ment végbe az ipar- és gazdaságfejlődésnek az a szakasza, amely létrehozta a kifejezetten az ipar számára alkotó formatervezést, és a modern ipari termelés egyik fontos eszközrendszerévé tette azt.

Ekkor vált az alkalmazott képzőművészet ipari termelési tényezővé, a termékfejlesztés fontos eszközévé, a formatervezett termékek új piaci szegmenseinek megteremtőjévé. Megmutatkozik ez a Schmidt-ház tevékenységében is. A könyv – valójában gyönyörű album – dokumentációértékű ismertetéseket és képanyagot közöl a cég bútor- és enteriőrművészeti alkotásairól és termékeiről, s ezek nagy részében már megjelennek a későbbi, nagyüzemileg gyártott bútorok és egyéb lakberendezési termékek előképei, prototípusai.

A Geopen ismertetője írja: „*Abban a korszakban, amikor a lakberendezés ügye szenvedélyes »hitviták« tárgya és világnézeti kérdés lett, a Friedrich Otto Schmidt cég által kínált történeti és modern stílusegyveleg a született és a pénzarisztokraták rétegének volt önkifejezési, önreprezentációs eszköze.*” Rostás érzékletesen, példák és tendenciák felvonultatásával mutat rá, hogy e »hitviták« valójában nagyon is evilági törekvések ütközései voltak, jelesül akörül dúltak, hogy kik tudják vásárlókként meghódítani maguknak a lehetséges vevőközönséget. Magáról a „hadszíntérről” így idézi egyebek közt *Fritz Minkus*, az Osztrák Művészeti- és Iparmúzeum vezetéséhez szorosan kapcsolódó szakíró 1901-ben közreadott elemzését: „*Az osztrák ipart a hagyományosan meglévő versenyképessége elvesztése fenyegette, mert fenyegető volt, hogy az arisztokrácia és a körülötte csoportosuló osztályok, röviden a hangadó körök, látva a hazai kézművesség művészeti visszamaradottságát, fokozatosan hozzászoknak ahhoz, hogy iparművészeti szükségleteiket külföldi piacokon elégítsék ki, elsősorban Angliában. (...) Azokat a bútorokat, amelyeket az új társadalmi szokások, illetve az élet praktikus oldala, a ház gyakorlati funkciókat szolgáló helyiségei, mint a könyvtár és a dolgozószoba berendezése megkövetelt, a kandalló előtti foteleket, a könnyen mozgatható tea- és játékasztalkákat, valamint a télikertek és parkok gyékénybútorait, Angliából hozatták be, mert a hazai ipar semmi használhatót nem tudott kínálni, ráadásul az angol bútor anyagminőségben és kidolgozásban összehasonlíthatatlanul jobb volt a hazainál.*” Elénk tárja a bécsi Secession művészeti csoportnak és az Osztrák Művészeti és Iparmúzeumnak a vásárlói hajlandóságot is erőteljesen befolyásoló művészeti ízlés feletti uralomért folytatott harcát is. Mindezekben a hadjáratokban jeleskedett – a maga érdekkörében – nagyon sikeresen a Schmidt-ház is, sikerének két fő forrása pedig a módszeres kapcsolatépítés, valamint a hasonlóképpen módszeres termékfejlesztés volt.

A cég arisztokratákkal és nagypolgárokkal kialakított szoros, bensőséges üzleti kapcsolatokra építette a tevékenységét. Ezt az üzletpolitikát követte Magyarországon is, így jutott hozzá, hogy – amint arról részletes képet kapunk – az egyik legfontosabb szerepet játszotta a századforduló körül és azt követően a magyarországi késő historizmus kastélyainak és budapesti városi palotáinak berendezésében. (Közbevetőleg jegyezzük meg, szakmai érdekességként, hogy e munkái jelentős részben a fennmaradt pénzügyi kimutatásokból követhetők.) Nyilvánvaló, hogy ezt csak úgy érthette el, hogy a megrendelői mindig elégedettek voltak a szolgálataival.

Az eredmény pedig kiválóan megmutatkozik Rostás történetírásában: A cég az 1880-as évek végétől Bubics Zsigmond püspök megrendelésére végezte a kassai püspöki palota berendezésének megújítását. Bubics püspök ajánlotta be Max Schmidtet a 120 szobás fertődi Esterházy-kastély hat éven át tartó restaurálásának elvégzésére, amelyet ő a visszaemlékezéseiben élete mestermunkájának nevezett, s elmondása szerint ezért jött Magyarországra, ahol le is telepedett. Az Esterházy-hitbizomány zárgondnokaként is működő püspök bízta meg a Schmidt-házat a majorátus ingatlanainak több mint tíz éven át tartó felújítási és berendezési munkáinak elvégzésével, s ennek során részt vettek a pottendorfi várkastély, a lékai vár, a kismartoni kastély és hercegi vasúti váróterem (! – OP), a budai Tárnok utcai Esterházy-palota felújításában és berendezésében is. A Bubics kapcsolat hozta meg a megbízást a temesvári püspöki palota berendezésére is.

A Schmidt-háznak más magyarországi munkái is voltak. Max Schmidt tervezte, s cége vitelezte ki Budapesten a Wodianer-palota belsőépítészeti kialakítását, s ugyanebben az időben vettek részt a budai Emmer-palota berendezésében. Munkáik – elsősorban az Esterházyaktól elnyert megbízás –, valamint a magyar történelmi és iparművészeti közéletben fontos szerepet játszó Bubics püspök révén a cég bekapcsolódott a magyarországi kiállítási életbe, és 1898-ban visszatért az osztrák iparművészeti kiállításokra is. Hírnevének öregbítésében nagyon hatásos eszközül szolgált részvétele a magyarországi millenniumi kiállításon, amelyen a fertődi Esterházy-kastély bizonyos szobáinak másolatával, az ún. Esterházy-szobasorral szerepelt.

A cégnek a könyvben 1918-ig követett története természetesen nagyon sok további tanulsággal, érdekességgel szolgál. Az 1870-es évekkel kezdődő időszak Magyarország gazdasági aranykora volt. Nyilvánvalóan ezzel vág össze, hogy – amint sok egyéb közt Rostás elmondja – a magyar úri közönség az 1890-től kezdődő két és fél évtizedben roppant nagy piacot jelentett a luxusipar, az előkelő lakberendezést kínáló számára, s a Schmidt-ház itt őket célozta meg. Max Schmidt, azaz Schmidt Miksa 1894-ben kárpitos iparüzési engedélyt váltott ki Budapesten, s vélhetően 1902-ben nagyszabású boltot nyitott a Lipót körúton, Weiss Bertold (Weiss Manfred bátyja) bérházában. A Schmidt-ház kitűnő tehetségét bizonyítja az is, hogyan fogták ki a szelet a protekcionista és nacionalista magyar iparművészeti élet éppen őket támadó hangadónak vitorlájából: látványosan bekapcsolódtak egy hazafias megmozdulásba, a Vörösmarty Mihály születési évfordulója alkalmából a szobrának felállítására indított gyűjtőakcióba.

Nem hagyható említetlenül, hogy a könyv jelentős hányada színes, élvezetes olvasmányként is gyönyörködtet (s ha már ezt a szót használtuk, említsük ismét a felsőfokú dicséretet érdemlő, bámulatos képanyagát). S érdekes kérdésekre vezet végiggondolni, hogy a mai Magyarországon, az üzleti életnek a nagyközönség előtt megmutatkozó nyilvánosságában vagy tényleg nem jelenik meg ilyen szolgáltatásokat kínáló cég, vagy rendkívül alacsonyan tartja a profilját.

Dr. O. P.

Művészettörténeti csemege

A Vince Kiadó *A művészet képes enciklopédiája* sorozatának első öt kötetét az *E-hírlevél* 2010/7. számában mutattuk be. Nem abban a sorozatban, de azzal azonos felfogásban és kiállításban, különösen gazdag képanyaggal jelentette meg a kiadó *Itáliai reneszánsz* című kötetét, egy 600 oldalas művészettörténeti albumot.

Magyar Bankszövetség E-hírlevél

Az MBSZ által 1991-ben alapított **BANK/ÉVEL** jogutód kiadványa

X. évfolyam 10. szám

2010. október

A Magyar Bankszövetség megbízásából kiadja a Nemzetközi Bankárképző Központ Zrt.,
felelős kiadó: Dr. Tóth Judit
az NBK vezérigazgatója.

Felelős szerkesztő: **Kaposy Zsuzsanna**

A szerkesztőség (posta)címe: 1021 Budapest, Tárogató út 2-4.

Tel: 224-0700

Telefax: 201-1330

E-mail és/vagy feliratkozás a terjesztési listára: e-hirlevel@bankarkepzo.hu

